

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

Mayıs 2024 • No: 193

İşçi Sınıfının Mücadele Saflarını Güçlendirelim!

[/u_i_d_e_r](#)

[/uidderorg](#)

[/uid_der](#)

[/uidder.org](#)

[www.uidder.org](#)

İşçi Sınıfının Mücadele Saflarını Güçlendirelim

İşçi Sınıfının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü 1 Mayıs'ı geride bıraktık. 1 Mayıs'ta Türkiye'nin dört bir yanında gerçekleşen mitinglere yüzbinlerce sendikali sendikasız işçi, işsiz, emekli, emekçi kadın, genç katıldı. İşçi ve emekçiler, hayat pahalılığın ağır vergi yüküne, emeklilerin yok sayılmasından niteliksizleşen sağlık hizmetlerine, güvenceli çalışmanın ortadan kaldırılmasından yüksek kiralara, iş kazalarından rant politikalarına, işsizlikten kadına yönelik şiddete, uzun iş saatlerinden grev yasaklarına çözüm bekleyen nice sorunlarını dile getirdiler. Ekonomik yıkımın bedelini ödemeye, yoksullaştırılmaya, sendikasılaştırılmaya, yok sayılmaya karşı tepkilerini ortaya koydular, taleplerini haykırdılar. 1 Mayıs meydanları işçi sınıfının, emekçilerin yani toplumun ezici çoğunluğunun ne denli ağır sorunlarla boğuştuğunu, bu tablo karşısında birlik ve dayanışma ihtiyacını bir kez daha ortaya koydu.

2024 1 Mayıs'ı, iktidarın ve sermaye sınıfının ağır saldırılarıyla karşı karşıya bulunan işçi sınıfının alanlarda birleşmesi, ortak taleplerini yükseltmesi, moral bulması bakımından önem taşıyordu. Gelgelelim 1 Mayıs yaklaşırken sendikaların üst yönetimleri bir kez daha bu gerçeği yok sayan bir tutum sergilediler. Sendika üst bürokratları, DİSK ve KESK yöneticileri 1 Mayıs'ı dar bir alan tartışmasına hapsedtiler. Türkiye'nin en büyük kentinde, sanayi proletaryasının kalbinin attığı İstanbul'da, Taksim Meydanı dışında bir alanda miting yapmayacaklarını duyurdular. Taksim'in yasaklanmasına boyun eğmeyecekleri iddialarını ortaya attılar ama rejimin yasaklarını çiğneyip geçmek için gerçek bir örgütlenme ve hazırlık faaliyeti yürütmeyi akıllarından bile geçirmediler. DİSK ve KESK yöneticileri bu tutumlarıyla İstanbul 1 Mayıs'ını adeta sabote ettiler. İşçi sınıfının öz gücüne dayanmak, işyerlerinden başlayarak 1 Mayıs'ı işçilerin gündemine taşımak, fabrikalardan, hastanelerden, okullardan, inşaatlardan, işyerlerinden işçileri örgütleyip alana taşımak yerine bir burjuva partisinin, yani sermaye kesimlerinin sözcüsü olan CHP'nin kuyruğuna takıldılar. "Taksim'e yürüyeceğiz, kararlıyız" diyerek Saraçhane'ye

çağırdıkları emekçilerin taleplerini, düzen karşıtı protestolarını dile getirmelerini de engellediler, onları polis şiddetiyle karşı karşıya bırakıp alandan ayrıldılar.

Üstüne basa basa söylemeliyiz ki Saraçhane'de ortaya çıkan manzarayı 1 Mayıs mitingiyle sınırlı görmek, bir organizasyon hatası olarak görmek büyük bir yanılğı olur. Söz konusu manzaranın gerçek anlamı özetle şudur: İşçi sınıfının mücadele örgütleri olması gereken sendikalar, sermaye partilerinin kuyruğuna takılan sendika üst bürokratları eliyle işlevsizleştirilmektedir. Sınıf uzlaşmacı bir çizgi benimseyen sendika üst bürokratları, sendikaların gerçek rolünü oynamasına mani olmakta, işçi sınıfının mücadelesini pörsütmekte, bu mücadelenin ilerlemesinin

önündeki en büyük engeli teşkil etmektedir. **Ağır sorunlar altında bulunan işçi sınıfının bu sorunlar karşısında bir çıkış yolu bulabilmesi için sendikalarına sahip çıkması, sermayenin ve sendika bürokratlarının planlarını, niyetlerini boşa düşürmesi büyük önem taşımaktadır.** Özellikle siyasi iktidarın ve sermayenin, ekonomik yıkımın bedelini işçi ve emekçilere ödetmekte kararlı olduğu böyle bir dönemde!

Uzun çalışma saatleri, düşük ücretler, düşük sendikalılık oranları, büyük oranda kâğıt üzerinde kalan sendikal örgütlülük ve kısıtlı sosyal haklar nedeniyle Türkiye, yerli ve uluslararası sermaye için ucuz işgücü cenneti olmaya devam ediyor. Ancak iktidardaki işçi düşmanı rejime bu da yetmiyor. Ne pahasına olursa olsun sermaye sınıfının, kendisine yakın çevrelerin zenginliğini büyüt-

meye odaklanan bu rejim, bu uğurda işçilerin sadece kemerini değil ümüğünü de sıkma konusunda büyük kararlılık gösteriyor. Tüm kaynakları sınırsızca sermaye sınıfının hizmetine sunarken tüm zenginliklerin kaynağı olan emeği ve doğayı sınırsızca yağmıyor. Emekçilerin hayat pahalılığı karşısında ezilmesini, derin bir yoksulluğa hatta açlığa sürüklenmesini zerre kadar umursamıyor. Sermaye çevreleri rekor kârlar açıklarken işçilerin, emekçilerin, emeklilerin fedakârlık etmesini, dişini sıkmasını, yani açlığa talim etmesini salık veriyor. Yarattığı ekonomik yıkımın bedelini biz işçi ve emekçilerin ödemesinden

Üstüne basa basa söylemeliyiz ki Saraçhane'de ortaya çıkan manzarayı 1 Mayıs mitingiyle sınırlı görmek, bir organizasyon hatası olarak görmek büyük bir yanılğı olur. Söz konusu manzaranın gerçek anlamı özetle şudur: İşçi sınıfının mücadele örgütleri olması gereken sendikalar, sermaye partilerinin kuyruğuna takılan sendika üst bürokratları eliyle işlevsizleştirilmektedir. Sınıf uzlaşmacı bir çizgi benimseyen sendika üst bürokratları, sendikaların gerçek rolünü oynamasına mani olmakta, işçi sınıfının mücadelesini pörsütmekte, bu mücadelenin ilerlemesinin önündeki en büyük engeli teşkil etmektedir.

başka bir seçenek olmadığını ileri sürüyor. Bu yalanlara inanmamızı, saldırıları sineye çekmemizi, tüm yaşananları adeta “yeni normal” olarak görüp alışmamızı istiyor.

Ekonomik yıkımın bedelini ödemeyi doğa kanunu gibi normal kabul etmemizi sağlamaya çalışan siyasi iktidar sorunlar karşısında itirazlarımızı, örgütlenme çabamızı, grev ve direniş gibi yollara başvurmamızı gayrimeşru ilan ediyor. Grev yasaklarını, protesto yasaklarını, direnişteki grevdeki işçilere yönelik polis ve jandarma saldırılarını devreye sokuyor, bu baskıları toplumun gözünde normalleştirmeye çalışıyor. İşçi ve emekçileri bu yöntemlerle sindirmeyi amaçlıyor. İzmir Kemalpaşa’da 7 Martta greve çıkan Lezita işçileri, Nisan ayı ortasında jandarmanın saldırısına uğradılar. Lezita patronu işçilerin sendikalaşma hakkını yok sayarken, toplu sözleşme ile çalışmak istemelerini hadsizlik olarak görüp cezalandırırken jandarma coplarını kalkanlarına vura vura işçilerin üzerine yürüdü. İşçileri yerlerde sürükledi, gözaltına aldı. Söz konusu işçilerin hakları için mücadelesi olunca Türkiye’nin dört bir yanında benzer manzaralarla karşı karşıya kalıyoruz, rejimin tahammülsüzlüğüne şahit oluyoruz.

Öte yandan 31 Martta artan yoksulluk ve baskılar nedeniyle iktidara tepki duyan emekçilerin oyunu alan ana muhalefet partisi konumundaki CHP de işçilerin, emekçilerin karşı karşıya olduğu bu saldırılar karşısında adeta “cambaza bak cambaza” taktiği izliyor. Sanki ortada normal bir iktidar ve normal bir durum varmış gibi uzlaşmadan, müzakereden, yumuşamadan bahsediyor! İktidarın yürüttüğü ekonomi programını en az iktidar kadar gerekli

gördüğünü gizleme gereği bile duymuyor. Kısacası iktidarıyla muhalefetiyle sermaye sınıfının siyasetçileri toplumun, işçi ve emekçilerin can yakıcı sorunları yokmuş da her şey normalmiş, yaşananlar geçici aksaklıklardan ibaretmiş gibi bir algı yaratmaya çalışıyorlar. El ele verip bizi aldatmaya, tepkimizin açığa çıkmasını, güçlenmesini, değişim yaratmasını engellemeye çalışıyorlar. 1 Mayıs’ta Saraçhane’de yaşananların bir kez daha gösterdiği gibi, sendikaların başında bulunan bürokratları da bu planlarının bir parçası haline getiriyorlar.

Ekonomik yıkımın bedelini ödemek, daha fazla yoksullaşmak, daha çok çalışıp daha az doymak istemiyor-sak iktidarıyla muhalefetiyle sermaye sınıfının planlarını boşa çıkarmak, saldırılarını püskürtmek zorundayız. Bunun için örgütsüzlüğün, dağınıklığın hâkim olduğu işçi sınıfımızın saflarını güçlendirmek zorundayız. Sendikalarımıza sahip çıkmak, onları çatısı altında birleşip haklarımız için mücadele ettiğimiz öz örgütlerimiz haline getirmek için ter akıtmak zorundayız. Elbette bu, bugünden yarına hemen başarılacak kolay bir görev değildir. Fakat işçiler birlik olduğunda, olaylara kendi sınıflarının penceresinden bakmayı başardıklarında, sabırlı ve kararlı biçimde çalıştıklarında aşamayacakları zorluk yoktur. Bunun için işe, işyerlerimizde birliğimizi sağlamak, sendikal örgütlülüğümüzü güçlendirmek, sendikamıza mücadeleci bir çizginin hâkim olmasını sağlamak üzere yapabileceklerimize birlikte kafa yormakla, bu hedefe odaklanmakla başlamalıyız. İşçi sınıfının mücadele saflarını güçlendirmek üzere sorumluluk alalım, harekete geçelim! ■

İsrail'le Ticaret ve Sermayenin Fıtratı

Ticaret Bakanlığı 2 Mayıs'ta İsrail'le ticaretin tamamen durdurulduğunu açıkladı. Bakanlık 9 Nisanda ise ihracatı "kısıtlama" kararı almıştı. 7 Ekimden bu yana kahve zincirlerini, deterjan markalarını boykot çağrılarını yapan, fırınlara, bakkallara "burada İsrail ürünleri satılmamaktadır" tabelaları astıran **iktidar çevreleri neden Gazze halkının uğradığı soykırıma tepki göstermek için on binlerce insanın katledilmesi pahasına 7 ay bekledi? "İsrail'le ticareti durdurun" diyenlere neden şiddet uygulandı? İsrail'le ticaretin sürdüğünü ortaya çıkaran insanlar neden ihanetle, provokasyon yapmakla, yalan söylemekle suçlandı?** Yerel seçimler öncesinde İstanbul Belediye Başkanı adayları Murat Kurum utanmadan "biz kazanırsak Gazze'deki mazlumlar sevinecek" derken, Erdoğan "Filistin'e destek" mitinglerinde esip gürlerken İsrail'le ticaretin tıkr tıkr yürüdüğünü neden halktan gizlediler? İsrail'le ticaret yapan şirketlerin sahipleri düne kadar sinsi bir sessizlikle işlerini yürütürken şimdi ticaretin durdurulması kararını neden alkışlıyorlar?

İsrail saldırısının ilk haftalarında neler olduğunu hatırlayalım. Katliama tepki gösteren emekçileri oyalamak için çeşitli kamu kurumlarından boykot çağrılarını yapıldı, "kampanyalar" düzenlendi. Mesela Meclis'te Coca Cola satışı kaldırıldı ama sonradan öğrendik ki birkaç ay önce şirket Türkiye'deki üretimine karşılık vergi indirimini teşviki almış! Diğer taraftan **AKP Gençlik Kolları, MHP örgütleri Starbucks'ı güya protesto ederken öğrendik ki pek çok AKP'li, BBP'li, MHP'li milletvekilinin sahibi olduğu şirket İsrail'le ticaret yapıyor!** Limak Holding'in işlettiği İskenderun'daki Limakport limanından İsrail'e yük taşıyan yüzlerce gemi kalkarken MÜSİAD üyesi bir şirket İsrail'den 1 milyon ton plastik çöp ithal etmiş. Türk Uçak Sanayi Anonim Ortaklığı TUSAŞ, uçak, helikopter ve İHA aksamalarını ithal ediyormuş. Türkiye Varlık Fonu şirketlerinden ETİ Maden, İsrail'e bor ihraç ediyormuş. Kısacası **MÜSİAD'ından TÜSİAD'ına, kamu şirketlerinden özel şirketlere kadar pek çok şirket Filistin halkının yanında görünüp tribünlere oynarken 2023 yılında tam 5,4 milyar dolarlık ihracat ve 1,64 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirmiş. Hatta Mart ayında İsrail'le yapılan ticaret 7 Ekimden bu yana en yüksek seviyeye çıkmış!** İşçi ve emekçilere boykot çağrısı yaparken ege-

menler kasalarını milyarlarca dolarla dolduruyorlarmış!

İşte bu gerçekleri ortaya çıkaranlar hakkında davalar açıldı, İsrail'le ticaretin durdurulmasını isteyenler polis şiddetine maruz kaldılar, ters kelepçeyle gözaltına alındılar. İsrail'le ticareti inkâr edenlerse gerçekler ortaya çıkınca mazeret üretmeye başladılar. "Filistin'e giden mallar, İsrail üzerinden geçmek zorunda kalıyor", "başka ülkelerden gelen transit gemiler Türkiye'de yükünü indirip İsrail'e devam ediyor", "jet yakıtı değil jel yakıt gidiyor" gibi absürt gerekçeler ve yalanlarla ticareti mazur göstermeye çalıştılar. Mızrak çuvala sığmaz olunca da Ticaret Bakanlığı İsrail'le ticarete "kısıtlama" kararı almak zorunda kaldı. Bu kararın ardından AKP Genel Başkan Yardımcısı Nihat Zeybekçi'den "Eyvallah, katliamı kınıyoruz ama ticaret önemli" açıklaması geldi. Zeybekçi, İsrail'in 6 satıp 1 aldıkları bir ülke olduğunu, bu bakımdan "daha hassas" olunması gerektiğini söylüyordu. Kısacası sermaye için 6 satıp 1 almanın, on binlerce insanın katledilmesinden daha önemli olduğunu itiraf ediyordu.

Bu yaşananlar, iktidarın sürekli tekrar ettiği "Müslümanın Müslümandan başka dostu yoktur" sözünün içi boş bir yalan olduğunu, sermaye ve iktidar sahipleri için önemli olan tek şeyin ekonomik ve siyasi çıkarları olduğunu göstermiyor mu? Ticarete "kısıtlama" kararı almak için bile aylarca bekleyen iktidarın bugün tüm ticareti durdurma kararı alırken ne tür siyasi çıkar hesapları yaptığını ise önümüzdeki dönemde göreceğiz. Ticaretin yeni rotalar üzerinden sürdürülüp sürdürülmeyeceğini de. **Gerçek şu ki bu karar Filistin halkı düşünülerek alınmamıştır ve sermaye sahiplerinin kârlarından vazgeçmesini beklemek beyhudedir.** İsrail'le ticareti protesto eden gençlerin gözaltına alınması, cezalandırılmak istenmesi de iktidarın samimiyetsizliğinin, ikiyüzlülüğünün göstergesidir.

Filistin halkının gerçek dostları patronlar ve iktidar sahipleri değil dili, dini, rengi ne olursa olsun yalnızca işçi ve emekçilerdir. İsrail'de her hafta meydanlara çıkarak kendi hükümetlerinin sürdürdüğü savaşı protesto eden binlerce İsrailli emekçidir. ABD'de üniversite kampüslerini işgal ederek üniversitelerin İsrail'le akademik ve ticari ilişkilerini kesmesini isteyen on binlerce gençtir. Asya'dan Avrupa'ya sokaklara çıkarak "katliamı durdurun" diye haykıran yüz binlerce emekçidir. ■

Patronun Sözüne Güven Olur mu?

■ Mersin'den bir işçi

İşyerinde ücretlerimiz düşük olduğu için patrondan zam istedik. Kararlı olduğumuzu gören patron ara zam yapamayacağını ama Temmuzda “iyi bir zam” yaparak bu durumu telafi edeceğini söyledi ve ekledi: “Söz namustur arkadaşlar, bana güvenmiyor musunuz?” Bu konuşmanın üzerine ne yapacağımıza karar vermek için arkadaşlarla bir araya geldik. Bazılarımız patronun sözünün eri olduğunu, Temmuza kadar beklememiz gerektiğini söyledi. Ben ve birkaç arkadaşımız itiraz ederek patronun sözüne güven olmayacağını söyledik. Bunun üzerine bir arkadaşımız “Neden öyle diyorsunuz? Adam ‘söz namustur’ dedi. Bekleyelim, zamanı gelince namus sözü verdiğini hatırlatırız” dedi. Hararetli bir tartışma başladı aramızda. Ben düzenli olarak İşçi Dayanışması’nı ve UİD-DER’in web sitesini takip ediyorum. Orada okuduklarımdan, sadece son aylarda yaşananlara baktığımızda bile patronların hiç de sözünün eri olmadığını, işçileri oyalamak, birliklerini bozmak için yüzleri hiç kızarmadan, utanıp sıkılmadan rahatlıkla yalan söyleyebildiklerini biliyorum.

Mesela Altındağ Belediyesi işçileri eylem yaparak ek protokol imzalamış ve ücret zammını yüzde 20’den yüzde 50’ye çıkarmışlardı. Sonra Belediye Başkanı “protokolü kabul etmiyorum, zam yapmıyorum” diyerek hem

söz verdiği hem de imza attığı sözleşmeyi inkâr etti. İstanbul Finans Merkezi’nde çalışan inşaat işçileri geciken ücretlerinin ödenmesi için iş bıraktı, patronlar işçilere söz vererek en kısa zamanda ücretlerinin ödeneceğini taahhüt ettiler ve işçilerin yeniden işbaşı yapmasını istediler. Ama sözlerini tutmadılar! Tanzanya demiryolu projesinde çalışan işçiler söz verilmesine rağmen 7 aydır ücretlerini alamadılar. Antep’te düşük ücret dayatmasına karşı iş bırakan Milat Halı işçileri, üç günlük direnişin ardından taleplerini kısmen kabul ettirerek işbaşı yaptılar. Ama daha aynı günün akşamı patron 8 işçiyi, “diğer işçileri baskı ve tehditle iş bırakmaya zorladığı” gerekçesiyle şikâyet etti.

Sadece bu birkaç örnek bile patronların sözüne güven olmayacağını göstermek için yeterli değil mi? Bu patronları karalamak veya çamur atmak anlamına gelmiyor, her işçinin uyanık olması gereken bir gerçekten bahsediyorum. Haklarımızı korumak, taleplerimizi kabul ettirmek istiyorsak patronların sözüne değil kendi örgütlü gücümüze güvenmeliyiz. Patronların ancak, birleşen, örgütlenen ve kararlı işçilerin karşısında verdikleri sözleri yerine getirdiğini geçmişteki örneklerden biliyoruz. Geçmişte yaşanmış işçi mücadeleleri, ancak kendi birliğimize ve örgütlü gücümüze güvendiğimizde kazanabileceğimizi gösteriyor. ■

Soma'nın 10. Yılı: Unutmadık, Unutmayacağız!

■ Ankara'dan bir grup iş güvenliği uzmanı

Türkiye işçi sınıfı tarihindeki en büyük işçi katliamı olan Soma maden katliamının üzerinden on yıl geçti. Acımız da öfkemiz de taptaze. Ne yazık ki bu on yılda binlerce işçi kardeşimizi daha iş cinayetlerinde yitirdik. Kapitalist kâr düzeni her gün yakınlarımızı, sınıf kardeşlerimizi hayattan koparıyor. Ermenek’te, Amasra’da, Sakarya Hendek’te, İliç’te toplu işçi katliamları tüm uyarılara rağmen göz göre göre yaşandı. Geçtiğimiz ay İstanbul Beşiktaş’ta bir gece kulübünün tadilatı sırasında çıkan yangında 29 işçi feci şekilde can verdi.

Gece kulübünde çıkan yangın sonrası hazırlanan bilirkişi raporu ve İBB Avrupa Yakası İtfaiye Şube Müdürlüğünce hazırlanan rapor kapitalist sistemde işçi canının ne kadar kıymetsiz olduğunun ibretlik vesikası gibi. Tadilat sırasında ortamda kolay yanıcı malzemeler olduğu halde kaynak makinesinden çıkan kıvılcımlara karşı önlem alınmamış, elektrikler kesildiğinde ve ortamın hızla terk edilmesi gerektiğinde hayati önemde olan acil durum aydınlatmaları ve yönlendirme levhaları koyulmamış. Söndürme sistemi ve yangın dolaplarının çalışmadığı belirlenmiş. Tıpkı Soma’da olduğu gibi adeta yangın çıkması ve çıkan yangında daha çok işçinin

ölmesi için her şey yapılmış! Yani işçi canı hiç ama hiç umursanmamış.

Soma katliamının hesabını sormadığımız için Türkiye’de her gün ortalama 5 işçi iş cinayetine kurban gidiyor. Bu, neredeyse her iki ayda bir, bir Soma katliamı yaşanması demek... İşçi sağlığı ve güvenliği sadece kâğıt üzerinde kalıyor. İş cinayetleri Soma, Amasra, İliç, Beşiktaş gibi kitlesel katliam düzeyinde olmadığı sürece medyada yer almıyor, örtbas ediliyor. Tepki gösteren acılı aileler gözaltına alınıyor, sesleri bastırılıyor. Soma’da hayatını kaybeden madencinin acılı yakınına tekme atılabiliyor, hatta tekme atan ödüllendiriliyor. İşçilerin ölümlünden sorumlu olan patronlar, kamu görevlileri ya hiç yargılanmıyor ya da göstermelik cezalar alıyor. Soma maden işçilerinin avukatları olan Can Atalay ve Selçuk Kozağaçlı ise hâlâ hapiste tutuluyor.

İşçi sınıfı olarak ancak örgütlü bir güç haline geldiğimizde işçi katliamlarının hesabını sorabiliriz. Ancak örgütlü olursak hukuksuzluğa, adaletsizliğe karşı durabilir, gerekli denetimlerin yapılmasını sağlayabiliriz. İş cinayetlerini önlemek için, yeni Somaların, Ermeneklerin, Amasraların, İliçlerin yaşanmaması için örgütlenmekten başka çıkar yolumuz yok. ■

Bayramları Bayram Gibi Yaşamak İçin!

■ İstanbul/Avcılar'dan bir işçi

Geçtiğimiz Ramazan Bayramında emekçilerin çoğunluğu çocuklarına bayramlık bile alamadan bir bayram geçirmek zorunda kaldılar. İmkânını bulup memleketine giden emekçiler yol ücretleri, yakıt parası derken ellerindeki üç kuruşu da tükettiler. İmkânı olmayıp İstanbul'da kalanlar ise ulaşımın ücretsiz olmasını fırsat bilerek planlar yaptılar. Mesela insanlar Eminönü'ne adeta yığıldı. İğne atsan yere düşmez denecek vaziyette, denizi görebilmek için sıraya girdiler. Burada yapılan röportajlardan birinde, 18 yaşında bir genç hayatında ilk kez denizi gördüğünü söylüyordu! Deniz kıyısında yaşayıp da denizi görmeden 18 yaşına girmiş bir gencin söyledikleri, bu sistemde payımıza ne düştüğünü çarpıcı biçimde özetliyor.

Medyada İstanbul'un bazı bölgelerinin bayramda bu kadar kalabalık olması ulaşımın ücretsiz olmasına bağlandı. Ama problem milyonların insana yaşayacak şekilde düzenlenen bu şehirlerde, yoksulluk içinde yaşamak zorunda bırakılmasıdır. Üretilen tüm zenginliğe el koyan sermaye sahipleri ve toplumu algıyla yöneten siyasi iktidar işçi sınıfına zorlu yaşam ko-

şulları dayatıyor. Gittikçe derinleşen yoksulluk ve hayat pahalılığı yüzünden emekçiler tatile gitmek, dinlenmek, yenilenmek fırsatı bulamıyorlar. Aileleriyle, arkadaşlarıyla vakit geçirmek isteyen emekçilerin gidebildikleri yerler ekseriyetle ücretsiz yerler veya yaşadıkları semte yakın bölgeler oluyor. Emekçiler, bayram günlerinde ulaşımın ücretsiz olmasıyla haklı olarak gezip görmedikleri yerlere gitmek istiyorlar. Böyle olunca da herkes aynı yerlere yığılıyor. İnsanlar bir hava alayım derken tersine kalabalığın içinde boğuluyor.

İktidar ve sermaye eliyle şehirlerimiz beton ormanlarına çevrilmiş durumda. Bir avuç sömürücünün refahı uğruna doğa katlediliyor, milyonlarca insan beton şehirlerde, kısıtlı alanlara sıkıştırılmış bir hayat yaşıyor. Ulaşım giderek daha büyük bir eziyet ve külfet haline geliyor. Oysa bayramları bayram gibi yaşayacağımız bir hayat mümkün, böyle bir hayat bizim ellerimizde. Tüm zenginlikleri üreten işçiler olarak bu hayata mahkûm olmadığımızı ve el ele verirse değiştirebileceğimizi anladığımızda bayramları bayram gibi yaşamamızın imkânı doğacak. Yeter ki sınıfımızın safında birleşelim, bu hayatı kurmak için mücadele edelim! ■

İşyerlerinden 1 Mayıs Alanlarına UİD-DER

■ İstanbul/Anadolu yakasından bir grup işçi

Sınıfımızın uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs'ı geride bıraktık. Mücadele örgütümüz UİD-DER, bu sene 1 Mayıs'ı işçi kentleri olan Bursa ve Lüleburgaz'da kutlama kararı aldı. Bizler de bu doğrultuda tüm hazırlıklarımızı yaparak alanlarda yerimizi aldık. Sendikalar, emek örgütleri, işçiler, emekçi kadınlar, gençler, emekliler olarak yan yana geldik ve taleplerimizi hep birlikte haykırdık.

1 Mayıs öncesinde her birimiz çalıştığımız işyerlerinde, fabrikalarda 1 Mayıs'ı işçilerin gündemine doğru biçimde taşımaya, 1 Mayıs'ın anlamını, ruhunu işçi arkadaşlarımıza anlatma-

Asgari Ücret, Emekli Maaşı ve Yalanlar

■ Gebze'den bir petrokimya işçisi

İktidarın 2024 yılı için "büyük zam" müjdeleriyle açıkladığı asgari ücret ve emekli maaşı zamları, yılın daha ilk üç ayında enflasyon yüzünden güneş gören kar gibi eridi. Milyonlarca emekliye reva görülen 10 bin liranın sefalet maaşı olduğu, asgari ücretlinin aldığı 17 bin liranın ev kirasına bile yetmediği ortada. Durum buyken önce Erdoğan'dan sonra Çalışma Bakanlığından gelen açıklamalar, ardından Merkez Bankasının hükümete yolladığı açık mektupta yazdıklarından anladık ki emeklileri ve işçileri daha da zor günler bekliyor. Zira emekli maaşlarına Temmuzda verilecek enflasyon farkı dışında bir zam yapılmayacağı söylendi. Asgari ücrete de ara zam yapılmayacağı, bundan sonra yılda sadece bir kere zam olacağı açıklandı. Neymiş, enflasyonun düşmesi için asgari ücrete zam yapılması gerekiyormuş.

Asgari ücrete yapılan zamlar gerçek enflasyonun çok altında olduğu halde iktidar sözcüleri, devlet kurumları, sermayenin hizmetindeki ekonomistler temcit pilavı gibi ısıtıp ısıtıp önümüze aynı yalanları koyuyorlar. İktidarın ekonomi politikalarını, patronların zam fırsatçılığını görmezden geliyor, ücret artışlarının enflasyonu yükselttiği yalanını söylüyorlar. Çalışma Bakanı şöyle diyor mesela: "Eko-

nomi bir denge işidir ve bir noktada dengeyi bozduğumuzda birçok farklı noktada başka dengeler de bozulur. Vatandaş olarak hepimiz şunu tecrübe ettik. Ne zaman dengenin dışında artış yapılırsa marketlerde, mağazalarda ürün etiketleri hemen değişiyor. Bu da enflasyonu daha da artırıyor, ücretlere yapılan artışın da bir anlamı kalmıyor ne yazık ki."

Nasıl oluyor da ekonomideki "denge"yi açlık sınırının çok altında bir maaşa mahkûm edilmiş emekliler, temel ihtiyaçlarını bile karşılayamaz duruma gelmiş işçi ve emekçiler bozuyor? Daha enflasyondaki yükselişi bile telafi edemeyen ücret zamları nasıl oluyor da marketlerdeki fiyatları artırıyor? Neden yükselen enflasyonun ceremesini çeken işçi ve emekçiler, emekliler aynı zamanda onun sorumlusu olarak görülüyor ve cezalandırılıyor? Biz ekonomist değiliz ama bu söylenenlerin saçmalık olduğunu, yalnızca sermayenin çıkarlarının gözetildiğini, açıkça yalan söylediklerini rahatlıkla görüyoruz.

Yüksek enflasyonun sebebi emekli maaşına ya da asgari ücrete gelen zamlar değildir. İktidarın ekonomi politikalarının bir sonucudur. İşçi sınıfı olarak aldatmacalara kanmamak, ekonomik yıkımın faturasını ödememek için örgütlenmek ve mücadele etmek zorundayız. ■

ya çalıştık. Hayat pahalılığından ağır vergi yüküne sorunlarımızın ortak olduğunu dile getirdik. Sadece kendi işyerimizde değil Türkiye ve dünya işçi sınıfı olarak sermaye sınıfının saldırıları altında olduğumuzu, bu saldırıları püskürtmek için birlik olmak ve bir güç olarak patronların karşısına dikilmek gerektiğini anlattık. Emperyalist savaşa karşı tepkimizi alanlarda göstermemiz gerektiğini vurguladık. 1 Mayıs'ın dar bir alan tartışmasına hapsedilmesi, işçi sınıfının sorunlarının gündem edilmemesi, işçi sınıfının birlik ve dayanışmasını güçlendirmek için gerekli adımların atılmaması anlamına geldiğinden bizler, bu tutuma karşı durduk. Grev yasaklarının, alan yasaklarının aşılıp geçilmesinin ancak işçi sınıfının bunu başarabilecek güce ulaşmasıyla mümkün olacağını vurguladık.

Bizler bu bilinçle fabrikalarda, grev ve direniş alanlarında işçi sınıfının mücadelesini büyütme için ter akıtıyoruz, sermayenin ve siyasi iktidarın saldırılarına birlikte karşı durma çağrısı yapıyoruz. 1 Mayıs'ın da işçi sınıfının gücünü gördüğü, birliğini, moralini, kararlılığını büyüttüğü bir gün olması için çabalyoruz. Toplanma alanında

işçilerin, gençlerin, kadınların, işçi çocuklarının, emekli büyüklerimizin hep birlikte 1 Mayıs coşkusunu yaşadığını görünce bu çabalarımızın meyvesini aldığımızı düşündük. Burada gerçekleştirilen 1 Mayıs programıyla işçi sınıfının talepleri dile getirildi, mücadele çağrıları yükseltildi. Çok büyük bir aile olduğumuzu bir kez daha fark ettik hep birlikte. Birlikte hareket etmenin, aynı amaç doğrultusunda yürümenin çok güzel bir duygu olduğunu gördük, hissettik.

Hayat pahalılığına, düşük ücretlere, vergi soygununa, kıdem tazminatının tırpanlanmasına, sendikal baskılara, ekonomik yıkımın bedelinin emekçilere ödetilmesine, emperyalist savaşa yani sermayenin ve iktidarın her alandaki saldırılarına ancak ve ancak birlikte karşı durabiliriz. Bu nedenle bir araya gelmek, örgütlenmek, birlik ve dayanışmamızı büyütme zorundayız. Bu 1 Mayıs'ta bir kez daha görüldü ki ÜİD-DER işte bunu sağlamak için mücadele ediyor. Umudumuzu, birlik ve dayanışmamızı büyüttüğü için, bize bu anlamlı günü yaşattığı için ÜİD-DER'e yürekten teşekkür ediyoruz. ■

1 Mayıs'ta Türkiye'nin Dört Bir Yanında İşçiler Meydanlara Aktı

İşçi Sınıfının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü 1 Mayıs'ta Ankara, İzmir, Batman, Edirne, Kayseri, Kırklareli, Bursa, Antalya gibi pek çok kentte düzenlenen 1 Mayıs mitinglerine yüzbinlerce işçi katıldı. İşçi ve emekçiler sefalet ücretlerine, sermayenin saldırılarına, iktidarın ekonomi politikalarına, artan yoksulluğa, vergi soygununa, sendikasızmaya, işsizliğe, baskıcı rejime, emperyalist savaşa tepkilerini ortaya koydu. Mitinglerde ekonomik yıkımın bedelinin işçi ve emekçilere ödetildiği, tüm kaynakların sermayeye akıtıldığı, bu uğurda işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin ihmal edildiği, doğanın katledildiği belirtildi. Bu saldırılar karşısında birlik ve mücadele çağrıları yapıldı.

İstanbul'da ise 1 Mayıs dar bir alan tartışmasına hapşedildi. Güçlü bir örgütlenme, hazırlık ve organizasyon yerine burjuva muhalefet partilerinin verdiği sözlere ve yarattığı havaya teslim olundu. Öncesinde "Taksim'e yürüyeceğiz, kararlıyız" diyen burjuva muhalefet liderleri, sendika üst bürokratları Saraçhane'de toplanan kitleyi yalnız bırakarak alandan ayrıldı. Barikatı aşarak yürüyüşe geçmek isteyenlerse polis saldırısıyla karşılaştı. Burjuva düzen partisi CHP'nin ve sendikal bürokrasinin tutumu nedeniyle Türkiye'nin en büyük kentinde, sanayi proletaryasının kalbinin attığı İstanbul'da 1 Mayıs kutlanamadı. İşçilerin taleplerini ve düzen karşıtı protestolarını dile getirmeleri engellenmiş oldu.

UID-DER 1 Mayıs Meydanlarından Seslendi: "Sermayenin ve İktidarın Saldırılarına Birlikte Karşı Duralım!"

İşçi sınıfının birliğinin ve dayanışmasının güçlenmesi, mücadelesinin yükselmesi için çalışan UID-DER, her 1 Mayıs'ta olduğu gibi bu yıl da disiplinli işçi kortejiyle ve her sektörden işçilerle, direnişçi işçilerle yan yana meydanlarda yerini aldı. Sanayi kentleri olan Bursa ve Lüleburgaz'da düzenlenen mitinglerde yerini alarak 1

Mayıs'a, 1 Mayıs'ın ruhuna, tarihsel anlamına sahip çıktı. 1 Mayıs'ı sahte ayrımlarla kutuplaştırılmak istenen işçilerin ortak talepleri etrafında bir araya geldiği, birbirlerinden güç ve cesaret aldığı bir mücadele günü olarak örgütledi. Sınıfın bilinç ve örgütlülük düzeyini yükseltme, mücadelesine güç katma kararlılığını bir kez daha ortaya koydu.

BURSA

Bursa'da işçiler, emekçiler, emekçi kadınlar, emekliler DİSK, KESK, TMMOB ve TTB'nin çağrısıyla Eski Atatürk Stadyumu önünde buluştular. Konfederasyonlara bağlı sendikaların, meslek örgütlerine bağlı odaların yanı sıra, dernekler, siyasi partiler, demokratik kitle örgütleri alanda yerini aldı.

ÜİD-DER, toplanma alanında coşkulu bir 1 Mayıs programı gerçekleştirdi. 1 Mayıs Marşı ile başlayan program boyunca işçi sınıfının yakıcı sorunlarına değinildi, sermayenin ve iktidarın saldırılarına birlikte karşı durma çağrısı yapıldı. İşçilere şöyle seslenildi: "Kardeşler, patronlar ve iktidar sahipleri istiyorlar ki haksızlıklar karşısında susalım. Bir araya gelmeyelim, birbirimizden güç ve cesaret almayalım. Örgütlenmeyelim, sendikalaşmayalım. İstediklerini yapmadığımızda ise tüm güç-

leriyle bize saldırıyorlar. Patronlar sendikalaşan işçileri işten atıyor, iktidar ise direnen, hakkını arayan işçilerin karşısına jandarmayı, polisi dikeyyor. Ama biz zalimlerden daha cesuruz. Çünkü haklı olan biziz, doğru olan biziz. Ne yaparlarsa yapsınlar hakkını arayan işçilerin önünde duramazlar!" Bu sözler kitle tarafından "Yaşasın Örgütlü Mücadelemiz!" sloganıyla karşılandı.

Emekçi kadınların talepleri dile getirildi ve "kadınlar mücadeleye katılmadan işçi sınıfı kurtulamaz" denildi. Emekçi gençliğin de sorunları ve talepleri dile getirilirken hep birlikte "Gençlik Burada, Sınıfının Safında" sloganı atıldı.

Program boyunca çevredeki işçi kortejleri coşkuyla selamlandı, ortak sloganlar atıldı. Öz İplik-İş sendikasına üye olan ve 75 gündür direnişte olan Durak Tekstil işçileriyle kol kola halaylar çekildi. ÜİD-DER Müzik Topluluğu UMUT'un coşkulu şarkıları hep birlikte söylendi.

LÜLEBURGAZ

Kırklareli'ne bağlı Lüleburgaz'da binlerce işçi ve emekçi 1 Mayıs'ta Lüleburgaz Emek Platformu tarafından organize edilen mitingde buluştu. Mitinge Tekirdağ, Çorlu, Çerkezköy, Saray, Babaeski ve İstanbul'dan işçiler ve emekçiler katıldı. Kristal-İş, Petrol-İş, Tektıda-İş, TÜM-TİS, Emekli-Sen, Tekstil-İş, Eğitim-Sen, Tüm Bel-Sen, Haber-Sen ve Sağlık Emekçileri Sendikalarından yöneticiler, temsilciler ve sendika üyesi işçiler, emekten yana partiler, demokratik kitle örgütleri ve ÜİD-DER Eski Hükümet Konağı önünde bir araya geldi.

ÜİD-DER burada da 1 Mayıs programını gerçekleştirdi, işçilere 1 Mayıs coşkusunu yaşattı. Programda işçi haklarına yönelik saldırılara dikkat çekildi. İktidarın vergileri arttırdığı, faizleri ve enflasyonu daha da yükselttiği

hatırlatıldı. Sermayeye bol keseden ucuz krediler verilirken emekçilerin kredi kartlarına taksit imkânının bile kaldırıldığı, emekli maaşlarının, kıdem tazminatının, sosyal haklarımızın tırpanlandığı, reel ücretlerin düşürüldüğü vurgulandı. İşçi sınıfı olarak bu saldırılara birlikte karşı durma çağrısı yapıldı. Ukrayna'dan Gazze'ye emperyalist savaşa karşı mücadele çağrısı yapıldı.

ÜİD-DER'li işçiler miting boyunca disiplinlerini ve coşkularını korudu, alandan aynı disiplin ve coşkuyla ayrıldı. Dönüş yolunda UMUT'un mücadele ezgileri ve marşlar hep birlikte söylendi. ÜİD-DER'li işçiler böyle bir kortejde bir araya gelmiş, 1 Mayıs ruhunu birlikte solmuş olmanın gurur duyduklarını belirttiler. 1 Mayıs'tan aldıkları güçle mücadeleyi büyüteceklerini vurguladılar. ■

1 Mayıs 2024: Dünya Meydanlarında İşçi

Dünya genelinde yoksulluk ve baskılar büyüyor, emperyalist savaşın alevleri gün geçtikçe yayılıyor. İşçi sınıfı ise kapitalist sömürüye, emperyalist savaşa karşı mücadele etmekten, birlik olup alanlara çıkmaktan vazgeçmiyor. İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ta da dünyanın dört bir yanında işçiler ortak talepleriyle alanlarda yerlerini aldılar. Kapitalist düzene öfkelerini haykırdılar.

Amerika

ABD'nin birçok kentinde on binlerce işçi, emekçi ve öğrenci meydanlara çıkarak, eylemler ve yürüyüşler düzenleyerek emperyalistlerin savaşına karşı barış ve adalet taleplerini yükselttiler. Columbia Üniversitesinde başlayan ve ABD genelinde onlarca üniversiteye yayılan Filistin halkıyla dayanışma eylemleri 1 Mayıs'ta işçilerin ve sendikaların eylemleriyle birleşti. Pek çok sektörde örgütlü işçiler ve sendikalar daha yüksek ücret, grev hakkına yönelik saldırıların sonlandırılması talepleriyle birçok şehirde eylemler ve yürüyüşler düzenledi.

ABD'de üniversite öğrencilerinin işgal eylemleri giderek yaygınlaşırken öğrenciler 1 Mayıs'ı polisin saldırısıyla ve toplu gözaltılarla karşıladı. Polis saldırılarına, üniversite yönetimlerinin tehditlerine rağmen Kaliforniya ve New York kampüslerindeki öğrenciler ve akademisyenler Filistin halkıyla dayanışma eylemlerini büyütüyorlar.

Arjantin'in farklı kentlerinde on binlerce işçi ve emekçi faşist Milei hükümetine, işçi sınıfına yönelik saldırılara ve kemer sıkma politikalarına karşı taleplerini haykırdı.

Meksika'nın başkenti Meksiko'da toplanan işçiler, çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi taleplerini yükselttiler.

Şili'nin başkenti Santiago'da toplanan işçi ve emekçiler asgari ücrette ve emekli maaşlarında artış talep ettiler.

Kolombiya'da başkent Bogota'da buluşan işçi ve emekçiler Filistin halkıyla dayanışmalarını göstererek savaş karşıtı sloganlar attılar.

Venezuela'nın başkenti Karakas'ta gerçekleştirilen yürüyüşte binlerce kişi İsrail'in Gazze'deki saldırılarını protesto etti, acil ateşkes ilan edilmesini talep etti. Düşük ücretleri ve hayat pahalılığını da protesto eden emekçiler taleplerini ve sloganlarını 1 Mayıs coşkusuyla haykırdılar.

Ekvador'un başkenti Kito'da işçi sendikaları, öğrenci örgütleri ve yerliler hükümetin ekonomi politikalarını protesto ettiler. Sağlık ve eğitim gibi temel kamu hizmetlerine ayrılan fonların ve istihdamın artırılmasını talep ettiler.

Asya

Güney Kore'de başkent Seul başta olmak üzere birçok şehirde düzenlenen 1 Mayıs mitinglerine yüz binlerce işçi ve emekçi katıldı. Kore Sendikalar Konfederasyonunun organize ettiği gösterilerde işçiler hükümetin işçi düşmanı politikalarını, saldırılarını protesto ettiler. Saldırlara geçit vermeyeceklerini haykırdılar.

Japonya'da başkent Tokyo'da bir araya gelen işçiler artan hayat pahalılığına, gelir eşitsizliğine ve düşük ücretlere tepki gösterdi, ücret artışı talep etti. Mitingde, 1 Mayıs'ta dünyanın dört bir yanından işçilerin ortak taleplerle birleştiği vurgulandı.

Filipinler'in başkenti Manila'da binlerce işçi 1 Mayıs'ta meydanları doldurdu, yükselen gıda ve akaryakıt fiyatlarına, düşük ücretlere tepki gösterdi, iş güvenliği önlemlerinin alınmasını ve ücretlerin artırılmasını talep etti.

Bangladeş'te tekstil işçileri başta olmak üzere işçiler asgari ücretin artırılmasını, sendikalaşma hakkının tanınmasını, iş güvenliği önlemlerinin alınmasını, doğum izni ve 8 saatlik işgünü talep ettiler.

Pakistan'ın Lahor kentinde düzenlenen mitingde ücretlerin artırılması ve iş yasalarının uygulanması talep edildi.

Tayvan'da binlerce işçi çalışma koşullarının iyileştirilmesi, ücretlerin artırılması ve emeklilik koşullarının iyileştirilmesi talepleriyle 1 Mayıs yürüyüşleri gerçekleştirdi.

Endonezya'da on binlerce işçi hükümetin dış yatırım çekmek için işçi haklarını gasp etme planlarını içeren ya-

Arjantin

Tunus

Yunanistan

Bangladeş

ve Emekçilerin Talepleri Yankılandı!

saya karşı protesto gösterileri düzenledi. İşçiler yasanın geri çekilmesini ve ücretlerin artırılmasını talep ettiler.

Avrupa

Fransa genelinde 250 ayrı noktada, 200 binden fazla kişinin katıldığı eylemlerde işçi ve emekçiler ücretlerin artırılması ve çalışma koşullarının düzeltilmesi talepleriyle 1 Mayıs coşkusunu yaşadılar. Polis saldırısına ve gözaltılara rağmen işçiler taleplerini haykırdı, Macron hükümetinin işçi düşmanı politikalarını protesto etti.

Almanya genelinde 450'den fazla eyleme 330 binin üzerinde işçi ve emekçi katıldı. "Daha fazla ücret, daha fazla boş zaman, daha fazla güvence" sloganıyla düzenlenen gösterilerde hükümetin politikaları ve işçi sınıfına yönelik saldırıları protesto edildi.

İsveç'te başkent Stockholm'de düzenlenen 1 Mayıs mitinginde Filistin ile dayanışma çağrıları öne çıktı.

Portekiz'in başkenti Lizbon'da ise Portekiz Genel İşçi Konfederasyonunun çağrısıyla binlerce işçi 1 Mayıs gösterilerinde bulundu.

İspanya'daki gösterilerde çalışma saatlerinin düşürülmesi, ücretlerin yükseltilmesi taleplerinin yanı sıra Filistin halkıyla dayanışma ve acil ateşkes çağrıları da yükseltildi.

Yunanistan'ın birçok kenti 1 Mayıs gösterilerine sahne oldu. Başkent Atina'da 4 ayrı alanda yapılan kutlamalarda hayat pahalılığına, iş kazalarına ve kötü çalışma koşullarına karşı talepler öne çıktı. Emperyalist savaşa karşı barış ve Filistin halkıyla dayanışma çağrıları yükseltildi.

İtalya'da 1 Mayıs gösterilerinde düşük ücretlere, işyerlerinde artan iş kazalarına, güvencesiz çalışma koşullarına karşı talepler yükseltildi. İşçiler barış, adalet ve daha iyi çalışma koşulları talep etti. Napoli, Torino, Milano gibi şehirlerde çeşitli mücadeleci sendikaların ve örgütlerin çağrısıyla emperyalist savaşa karşı barış ve mücadele sloganlarının yükseldiği yürüyüşler düzenlendi.

İngiltere'de işçi ve emekçiler 1 Mayıs'ı Filistin halkıyla uluslararası dayanışmayı büyütme ve emperyalist savaşa karşı eylem gününe dönüştürdüler. Sendikalarda örgütlü işçilerin yer aldığı "Özgür Filistin için İşçiler" grubu, sen-

dikalar ve demokratik kitle örgütleri ülke genelinde kitlesel eylemler düzenlediler. Londra'da Ticaret Bakanlığı önünde "İsrail'i silahlandırmayı durdurun" yazılı pankartla eylem düzenlenirken Birleşik Krallık genelinde İsrail'e silah tedariki sağlayan İngiliz silah şirketi BAE Systems fabrikalarının girişleri abluka altına alındı.

Başkent Londra'da Trafalgar Meydanına doğru 1 Mayıs yürüyüşü gerçekleştirildi. Hayat pahalılığı ve grev hakkına yönelik saldırılar protesto edildi. Filistin halkına özgürlük ve kalıcı ateşkes talep edildi. İşçi sınıfının kapitalizmin yarattığı sorunları durdurabilecek tek güç olduğu ve bunun ancak işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışmasının örülmesiyle mümkün olabileceği vurgulandı.

Afrika

Güney Afrika'da önce başkent Cape Town'da Filistin halkıyla dayanışma yürüyüşüne katılan işçiler, ardından Güney Afrika Sendikalar Kongresinin düzenlediği mitingde bulundu. Dünyanın ezilen halklarıyla dayanışma içinde olduklarını dile getiren işçiler, özgürlük ve adalet talep ettiler.

Nijerya'da 1 Mayıs mitinginde ortak talep işçi ücretlerinin yükseltilmesi oldu. Son 28 yılın en yüksek enflasyonunun yaşandığı ülkede, artan hayat pahalılığı protesto edildi.

Tunus'ta Tunus Genel İşçi Sendikasının çağrısıyla yapılan mitingde yoksullaşmaya ve adaletsizliğe karşı talepler yükseltildi. İşçi haklarına yönelik saldırıların arttığı vurgulandı, hükümet protesto edildi. Filistin halkıyla dayanışmasını dile getiren binlerce işçi, emperyalist savaşa ve zulme ortak olanlara karşı öfkelerini haykırdı.

Avustralya

Avustralya Sidney'de binlerce işçi 1 Mayıs'ta bir araya geldi. "Birleşen İşçiler Asla Yenilmezler!" sloganıyla şehir merkezi Sidney CBD'de düzenlenen yürüyüşe lojistik, inşaat, hizmet, sağlık sektörlerinde örgütlü işçiler ve sendikalar katıldı. İşçi sınıfına yönelik saldırılara ve hak gasplarına karşı mücadele çağrılarının yükseldiği coşku- lu 1 Mayıs gösterilerinde işçiler İsrail'i ve suç ortaklarını protesto ettiler. ■

Acımız Öfkeye, Öfkemiz Mücadeleye Dönüştürsün!

“Çöl kalsın gurbeti, çöl kalsın Zonguldak’ı...” Eşini maden kazasında kaybetmiş bir emekçi kadın, duyduğu acıyı bu sözlerle haykırır. Aslen bir öğretmen olan Hasan Kalyoncu, tayin olduğu Karadeniz şehirlerinde bunun gibi nice feryada tanık olur ve Maden Dulları adlı romanla bu haykırışları günümüze taşır. 1950’lerden sonra Zonguldak maden havzalarına göç eden Karadenizli işçilerin zorlu çalışma koşulları ve kocalarını gurbete gönderen kadınların kaygıları, acıları, öfkeleri anlatılır bu romanda. Zonguldak gurbetinin ta kendisidir onlar için, en çok da genç yaşta dul kalan gencecik madenci eşleri için. Onlar feryatlarını da ağıtlarını da Zonguldak’a yakarlar. Korkuları, endişeleri olsa da yine de umut yüklü yüreklerle, güvertesinde dertlileri, yoksulları, işsizleri taşıyan gemilerle yola çıkarlar madenciler. Ama geri dönemezler ve geride kalan eşleri “maden dulu” olur. O dönemde köyler, kasabalar, kentler maden dullarıyla, babasız kalmış evlatlarla, oğulsuz kalmış analarla doludur. Ve elbette derin acılarla, hasretlerle...

1950’lerde maden dullarının beddua ettikleri madenler işçilerin hem ekmeği hem kâbusu olmaya devam ediyor. Hâlbuki o günden bugüne on yıllar geçti, teknoloji ilerledi, maden kazalarını, madenci katliamlarını engellenmenin imkânları daha da arttı. Ama maden işçilerinin ve ailelerinin “kaderi” değişmedi. Çünkü onlara bu kaderi reva gören kapitalizm olduğu yerde duruyor, kapitalist egemenlerin zihniyeti değişmiyor. Maden işçilerinden ölümü “işin fitratından” kabul etmeleri, eşlerinden ve ailelerinden büyük acılara razı olmaları isteniyor. **Sermaye, kâr hırsı yüzünden işçinin canını koruyacak önlemleri maliyet olarak görüyor. Madencilere hâlâ en ilkel ve en tehlikeli koşullarda çalışmayı dayatıyor.**

2014 yılında önce 13 Mayıs’ta Soma’da 301 canımızı yitirdik. Yüzlerce ailenin evine ateş düştü. Ardından 28 Ekimde Ermenek’te bir kez daha kahrolduk. Eşlerini, ağabeylerini, babalarını kaybeden kadınların adalet talepleri görmezden gelindi. Üstelik madencilerin çalışma koşulları bir nebze olsun iyileştirilmedi. 2022’de bu kez Amasra’da 42 işçiye mezar oldu madenler. Sonra Erzincan İliç’te yandı canlar... Bugün bu nedenle Soma’dan Ermenek’e, Amasra’dan İliç’e maden dullarının acılı fer-

yatları dinmiyor. İnşaatlar, şantiyeler, fabrikalar, yollar, tarlalar da tıpkı madenler gibi işçilere mezar olmaya devam ediyor. Türkiye’de her gün ortalama 5 işçi, patronlar gerekli işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini almadığı için çalışırken iş kazası geçiriyor ve ölüyor. Yaralanıp çalışamaz duruma gelenlerin, meslek hastalıkları nedeniyle ölenlerin sayısı ise bilinmiyor. Geride yine dullar, babasız kalmış evlatlar, oğulsuz kalmış analar kalıyor.

İş cinayetlerinin sıradan hale geldiği, “kader”, “fitrat” olarak görüldüğü bu zalim düzene karşı mücadeleden başka bir seçeneğimiz olmadığını gösteren tarihimizden örnekleri hatırlayalım; yine Zonguldak’a gidelim. Onlarca yıldır damarları işlenen madenlerden sadece karaelmas çıkmaz. O madenlerde işçilerin öfkeleri, umutları ve mücadeleleri de mayalanır. Mesela 1965 Zonguldak Kozlu direnişi, işçilerin güvencesiz ve ağır çalışma koşullarına karşı mayalanan öfkesinin patlamasıyla gerçekleşti. Direnişe geçen işçiler kömürü tutuşturur gibi tutuşturular mücadeleyi. Madencilerin yanında eşleri, aileleri, evlatları da vardı. 1991’de ise Büyük Madenci Yürüyüşü gerçekleşti. Madenciler yalnız yürümediler. 100 bini aşan işçi selinde emekçi kadınlar acılarını öfkeye, öfkelerini mücadeleye dönüştürerek yürüyüşte yerlerini aldılar. Onlara “Ankara yolu uzun, kış çetin, siz Zonguldak’ta kalın” diyenlere aldırış etmeden yürüyüş kolunun en önünde yer aldılar. Kadınıyla erkeğiyle Zonguldaklı emekçilerin bu mücadelesi Türkiye’deki en görkemli işçi eylemlerinden biri oldu.

Haklarımızın gasp edildiği, taleplerimiz için mücadelemizin baskı ve yasaklarla engellenmeye çalışıldığı, gelecek umutlarımızın söndürüldüğü, tüm kaynakların patronlar sınıfına akıtıldığı, evlatlarımızın açlığa, geleceksizliğe itildiği bir dönemden geçiyoruz. İşçiler olarak kadınıyla erkeğiyle kol kola vermek, birlikte mücadele etmek, saldırılara birlikte karşı durmak zorundayız. **Acı ve kederde ortaklaşan işçiler, emekçi kadınlar olarak artık önümüze mücadelede ortaklaşma hedefini koymalıyız.** Acımızı öfkeye, öfkemizi mücadeleye dönüştürmeliyiz. Ancak bu şekilde ağıtların, feryatların yerini umut dolu yarınları anlatan türküler alır. ■

İşçiler Hak Gasplarına, Sendikal Baskılara, İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Ediyor

17 Nisan Sağlıkta Şiddete Karşı Mücadele Günü kapsamında Türkiye'nin pek çok kentinde sağlık emekçileri basın açıklamaları gerçekleştirdi. Eylemlerde gerekli önlemlerin alınması ve sağlıkta şiddetin son bulması için çağrı yapıldı.

İstanbul Beşiktaş'ta bulunan bir gece kulübünde 2 Nisan'da tadilat sırasında çıkan yangında 29 işçi yaşamını yitirdi, 1 işçi ağır yaralandı. 3 Nisan'da sendikaların ve meslek örgütlerinin çağrısıyla patlamanın gerçekleştiği gece kulübünün önünde eylem yapılarak ihmal ve denetimsizlik nedeniyle gerçekleşen katliam protesto edildi. Eylemde ÜİD-DER'li işçiler de yer aldı.

İstanbul İSİG Meclisi, 22 Nisan'da İstanbul Kadıköy'de düzenlediği basın açıklamasıyla "Çocuk İşçiliğine, Gençlerin Güvencesiz Çalıştırılmasına, İş Cinayetlerine Hayır" dedi. Eylemde çocuk işçiliğinin son bulması istendi.

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası ve üyesi öğretmenler 22 Nisan'da Milli Eğitim Bakanlığı önünde yaptıkları eylemde taban maaş kanun teklifi için somut adımların atılması talebinde bulundu. Sendika üyesi öğretmenlerin bir ay boyunca ülkenin dört bir yanında topladığı imzalar da Bakanlığa teslim edildi.

Nisan ayı boyunca Eskişehir'de Harb-İş Sendikası üyesi işçiler, Bursa'da Petrol-İş Sendikasının örgütlü olduğu Continental Grup bünyesindeki ContiTech Lastik AŞ işçileri, İzmir Aliağa'da Dokuz Eylül Üniversitesi Mesleki ve Çevresel Hastalıklar Hastanesi şantiyesinde çalışan işçiler, İstanbul Finans Merkezi Merkez Bankası şantiyesinde çalışan Dev Yapı-İş ve İnşaat-İş Sendikası üyesi işçiler, Denizli Pamukkale Üniversitesi Hastanesinde çalışan Sağlık-İş üyesi işçiler, İstanbul Şişli Belediyesi işçileri, yine İstanbul'da Tez Koop-İş Sendikasına üye Deichmann işçileri, Manisa'da Daussan fabrikası işçileri ek protokol yapılması, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, gasp edilen ücretlerinin ödenmesi, işveren sendika

düşmanlığının ve işten atma saldırılarının son bulması ve sendika seçme özgürlüğü için basın açıklamaları, iş bırakma eylemleri gerçekleştirdiler.

Antep'te BİRTEK-SEN'de örgütlü Mega Polietilen işçileri 2 aylık ücretleri yatırılmadığı için, Getir'e bağlı Vigo şirketinde çalışan kuryeler, şirketin paket başı ücret sisteminde geçme kararı alması üzerine, Ankara Altındağ Belediyesine ait Altın-Bel Şirketinde çalışan işçiler mücadele ederek kazandıkları ek protokol hakkının yeni seçilen belediye başkanı tarafından yok sayılması üzerine Ramazan Bayramını direnişte geçirdiler. Mücadeleleri sonucu gasp edilen ücretleri yatırılan Mega Polietilen işçileri, kısmi kazanım elde ederek 25. gününde direnişi bitirdiler.

Tekirdağ-İş'in örgütlendiği İzmir Çiğli'de IFFCO ve İstanbul'da Perfetti Van Melle'de, Bursa'da Öz İplik-İş'in örgütlendiği Durak Tekstil'de, Sakarya Hendek'te Petrol-İş'in örgütlendiği Burda Bebek'te sendikalaştıkları için işten atılan işçilerin direnişleri devam ediyor.

Zonguldak Çaycuma'da OYKA Kâğıt Ambalaj fabrikası işçilerinin grevi ve Manisa Soma'da Bağımsız Maden-İş Sendikasında örgütlenme faaliyeti yürüttüğü için işten atılan sendika temsilcisinin direnişi kazanımla sonuçlandı.

Birleşik Metal-İş Sendikası Gebze 1 No'lu Şubenin örgütlü olduğu Mersen'de işçiler, sendika ve toplu sözleşme hakları için 19 Nisan'da greve çıktılar. Grev dayanışma ziyaretleriyle büyüyor. ÜİD-DER'li işçiler de Mersen işçilerini yalnız bırakmıyor.

Öz Gıda-İş Sendikasında örgütlü işçilerin 7 Mart'tan beri grevde olduğu Abaloğlu Lezita fabrikasında jandarma işçileri ve sendikacıları darp etti ve ters kelepçeyle gözaltına aldı. Tüm saldırılara karşın Lezita grevi devam ediyor. Manisa'da Basın-İş'in örgütlü olduğu PilanPak'da, Bursa'da Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu Şahinkul Makine'de işçilerin grevleri sürüyor. ■

Bir Şarkının İzinden: Bir Yere Gitmiyoruz!

Kapitalist sistem toplumun çoğunluğunu oluşturan işçi sınıfına, bu sınıfın bir parçası olan gençlere söz hakkı tanımıyor. Pek çok sorun yaşıyoruz ama itiraz hakkımız yok sayılıyor. Ağır çalışma koşullarına itiraz ediyorsun, patron “beğenmiyorsan kapı orada” diyor. Toplu taşımının kalabalık olmasından söz edince “beğenmiyorsan taksi tut” deniyor. Ülkedeki kangrenleşmiş sorunları konu ediyorsun, “ya sev ya terk et” deniyor. Yani **önümüze yalnızca iki seçenek konuluyor: Ya kabul edeceksin ya bırakıp gideceksin.** Gerçekte ise bu iki seçenek arasında dahi tercih yapma şansımız yok. İşsizliğin, yoksulluğun bu denli arttığı bir dönemde ne işyerinde kapıyı vurup çıkabilir, ne taksi tutabilir, ne kolayına ülke değiştirebilir, ne de bu yollarla sorunlardan kurtulabiliriz. İçine sıkıştırıldığımız tek bir seçenek dayatılıyor bize: Her şeye boyun eğ!

Peki, başka bir seçenek neden yok? Yanlış gidene düzeltme, kötü olanı iyileştirme, bozuk olanı değiştirme seçeneği nerede? Egemenler istedikleri kadar yok desinler bu seçenek her zaman vardı, bugün de var. Gelin, 1930’ların Amerika’sına gidelim ve tam da bunu anlatan “we shall not be moved” yani “bir yere gitmiyoruz” şarkısının izini sürelim.

19. yüzyılda acılı halkların ağıt ve dua olarak seslendirdiği bu ezgi zamanla birlikteliğin, kararlılığın ve mücadelenin sembolü olmuş ve nerede bir başkaldırı varsa orada söylenmeye başlanmıştır. 1930’larda patronların baskıcı tutumuna, düşük ücretlere, tehlikeli çalışma koşullarına karşı birlik olan Batı Virjinya kömür madenlerindeki işçiler, tekstil işçileri ve General Motors fabrikalarındaki işçiler grevlerde bu şarkıyla meydan okurlar patronlara. 1950’den sonra ise siyahlara yönelik kışkırtılan ırkçılığa karşı birleşen işçiler aynı şarkıyla isyan ederler hükümetin politikalarına. Şarkının sözleri değişir ama anlamı hiç değişmez. Dilden dile ve hatta ülkeden ülkeye yayılır ve direnişin sembolü olur. Örneğin İspanya’da diktatör Franco’ya karşı yapılan protestolarda İspanyolca “No nos moverán” sözleriyle dikilir emekçiler zalimlerin karşısına. Şili’de 1973 yılında faşist Pinochet darbeyle iktidara gelmeden hemen önce Şili radyosunda çalan son şarkıdır bu. Tıpkı Şili stadyumunda işçilere güç ve direnç

veren Victor Jara’nın şarkıları gibi ölümsüzleşir.

Bugün ise Filistin halkının katledilmesine sessiz kalmayan ABD’li gençlerin protestolarında zorbalığa karşı duruşun simgesi olarak yankılanıyor şarkının sözleri: **“Bir yere gitmiyoruz! / Tıpkı suyun yanında duran bir ağaç gibi / Bir yere gitmiyoruz! / Sen ve ben! Birlikte! / Bir yere gitmiyoruz!”** Polis şiddetine, kamplarının dağıtılmasına, arkadaşlarının tutuklanmasına rağmen İsrail’in katliamını protesto etmekten, Filistin halkıyla dayanışmaktan vazgeçmeyen ABD’li gençlerin yüreğinde ve dilinde bugünden geleceğe taşınıyor bu ezgi. İtirazları bastırılmaya çalışan gençler, bir yere gitmediklerini, istediklerini alana kadar mücadeleyi sürdüreceklerini haykırıyorlar.

Türkiye’de ise “geçinemiyoruz” diyen emeklinin, ormanlarına sahip çıkan köylünün, “şiddete hayır” diyen kadınların, sağlık çalışanlarının, “barınmıyoruz” diyen öğrencilerin, dili, dini farklı olanın öteki ilân edildiği, koşullara itirazı olanın düşmanlaştırıldığı bir süreçten geçiyoruz. Ülke ekonomik yıkımla sarsılırken bu yıkımdan en çok işçi sınıfı etkileniyor ve patronlar sınıfı ve iktidar sahipleri lüks hayatlarına devam ediyor. Bu koşullarda gençlerin çoğu yapacak bir şeyleri olmadığını düşünüyor. Azımsanmayacak bir kesimi de ya başka ülkeye gitmenin hayalini kuruyor ya da bunun için uğraşiyor. O halde sorularımızı çoğaltalım: **Neden bu adaletsizliğe razı olalım, neden çekip gidelim, neden kendi seçeneğimizi yaratmayalım?**

Bizim için başka bir seçenek var. Egemenler gizlemeye çalışsa da, **mücadele seçeneği bu gidişata son vermek için bizim tek ve güçlü alternatifimizdir.** Boyun eğmek, haksızlık karşısında susmak ya da elimize tutuşturulan sanal dünyada oyalanmak çözüm olamaz. Gerçeklerden kaçmak ya da bireyciliğe sarılmak da öyle. Değiştirebiliriz ama bunun için birleşmek ve mücadele etmek zorundayız. İşte bu yüzden ezilenlerin, sınıf kardeşlerimizin dillerinden düşürmedikleri şarkıda dediği gibi bizleri ayırtıran şeyleri bir kenara bırakalım, şarkımıza kulak verelim ve diyelim ki: **“Siyah ve beyaz birlikte... Genç ve yaşlı birlikte... Adalet ve özgürlük istiyoruz. Birlikte ayaktayız ve savaşıyoruz! Hiç bir yere gitmiyoruz!”** ■

Bir Gün, O da Bugün

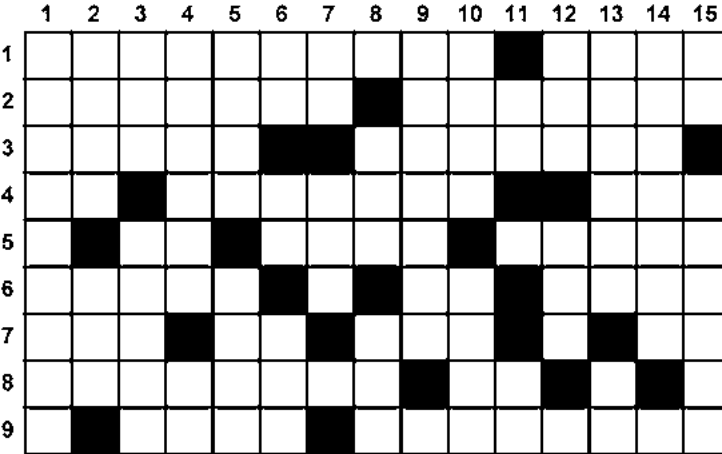
Bir gün, o da bugün
Ellerimde taze açılmış çiçekler,
Cebimde helalinden birkaç kuruşum
Harcadığım emeğin harcandığı bu yolda,
Bilirim tek değilim.
Bulduğum her kapıyı çaldım
Birikmiş öfkeleri
Heybeme kattım
Bu yolda yalnız değilim

Bir gün, o da bugün
Nasır tutmuş ellerin,
Hakkın, eşitliğin
Omuz omuza kol kola
Yürüdüğü gündür bugün.
Güneşin kızılını,
Yağmurun rüzgârını,
Alıp aradımıza meydanlara indigimiz
Gündür bugün.

İşte bugün, Yaşasın 1 Mayıs
Diye haykırdığımız,
Çürümüş bu düzene karşı,
Avazımızın son raddesine kadar,
Kulakları cınlatana kadar,
Sesimizi dilsiz sağır gibi,
Yaşayanlara ezberletene kadar,
Susmayacak, hep bir ağızdan bağıracağız.
Yaşasın 1 Mayıs!
Yaşasın 1 Mayıs!
Yaşasın emeğine sahip çıkan işçi kardeşlerim!
Bütün engellere,
Bütün gerçeklere,
Geliyoruz işte bir gün,
O da bugün!

İstanbul/Gazi Mahallesinden bir kadın tekstil işçisi

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

1. "Bir yere ..." ABD üniversitelerindeki Filistin protestolarında kitlenin söylediği şarkı. Yargı organınca hükme bağlanması gereken konu.
2. 6 Şubat depremlerinin yıktığı şehirlerden Hatay'ın merkez ilçesi. Kökleri ve yaprakları sebze olarak kullanılan kokulu bir bitki.
3. Ama. Arnavutluk halkından olan.
4. Köpek. Yarar sağlamak. Suyu emme anlamında eski bir sözcük.
5. Bir bağlaç. 106 taşla oynanan bir oyun. Duvarları ağaç gövdesinden birbirine takılarak ve çivisiz olarak yapılan yayla evi.
6. Yazı veya sözle verilen, gönderilen bilgi; mesaj. Sodyumun simgesi. Okullarda çocukları çalıştırmakla görevli kimse, öğretmen yardımcısı.
7. Sevgili. Fransa'nın ülke kodu. Besinlerin dil üzerinde bıraktığı duyum. Nanometrenin kısaltması.

8. İnsanın, makinenin veya çevrenin bir arada uyumlu ve verimli çalışmasını inceleyen bilim dalı, iş bilimi. Favori, gözde sporcu.
9. Yapım. Güney Asya'da bir ülke.

Yukardan Aşağıya

1. Yenme, yengi.
2. Ayak direme. Bir çoğul eki.
3. Türkiye Taş Kömürü Kurumunun kısaltması. Kamu hizmetlerine harcanmak üzere denilerek çeşitli adlar altında dolaylı veya dolaysız olarak hükümet veya yerel yönetimler tarafından toplanan para.
4. Üst görevlinin yanında bulunan kimseler, alt kademedekiler. Kemiklerin toparlak ucu.
5. Bir konuda birinin inanmasını sağlama. Yok etme.
6. Kısaca yüzyıl. Rokanın ilk hecesi. Gerçek olmayan davranış, gösteriş.
7. Orak kelimesinin seslileri. Akümülatör.
8. Divit, yazı hokkası. Tür, çeşit.
9. Rusya'yla savaş halinde olan ülke.
10. Yaprak biti. Çevik, hareketli olan
11. Mısır mitolojisinde güneş tanrısı. Müzikte yedinci nota.
12. Olağanüstü irilikte olan. Fakat.
13. Teselli. Yüksek enflasyon nedeniyle emekçilerin sofrasına neredeyse hiç girmeyen besin.
14. Vücutta yokluğu bazı hastalıklara yol açan ve taze yiyeceklerde ve bazı meyvelerde bulunan organik madde.
15. Çok karşıtı. Tabaka.

Önceki Bulmacanın Çözümü

1	A	R	A	B	U	L	U	C	U	T	A	K	A	T
2	S	İ	R	A	Z	E	E	T	A	B	A	K	A	
3	K	O	P	Y	A	E	V	R	E	N	İ	K		
4	I	A	T	K	I	H	A	K	P	I	L			
5	N	B	A	S	T	E	P	N	E	S	E	R		
6	Y	A	V	R	A	R	T	E	R	A	B	E		
7	Ü	R	E	Z	A	N	İ	K	A	B	A	N		
8	Z	E	N	A	K	A	Y	A	T	E	L			
9	Ü	T	O	P	Y	A	P	E	R	F	E	T	T	I

Bir Müthiş Bahtiyarlık:

“Anlamak Gideni ve Gelmekte Olanı”

Tarihin en büyük filozoflarından biri olan Aristo, bundan yaklaşık 2300 yıl önce yazdığı bir eserine şu cümleyle başlar: “Bütün insanlar doğal olarak bilmek ister.” İnsanı insan yapan, onu doğadaki diğer canlılardan ayıran başlıca unsurlardan biri bilme isteği, anlama çabasıdır. Bilinmezliğin içinde olmak, olan bitenin nedenini kavrayamamak insanı karanlıkta bırakır. Anlamak ise aydınlanmak demektir. El yordamıyla değil ayaklarını sağlam bir şekilde yere basarak yürümek demektir. **Anlamak, karanlığı ve ondan türeyen kötülükleri, yalanları yenmek demektir.** Beş Satırla başlığını taşıyan kısacık şiirinde işte bunu anlatır Nâzım Hikmet:

“Annelerin ninnilerinden
spikerin okuduğu habere kadar,
yürekte, kitapta ve sokakta yenebilmek yalanı,
anlamak, sevgilim, o, bir müthiş bahtiyarlık,
anlamak gideni ve gelmekte olanı.”

Nâzım Hikmet bu dizelerde gününbirlik gelişmeleri, olguları değil, tarihi, insanlığın nereden gelip nereye gittiğini anlamaktan bahseder. Çünkü aslında bilinmediğinde insanı karanlığa sürükleyecek gerçekler burada gizlidir. Kapitalizmde yaşıyoruz ve bu sömürü düzeninin sahipleri gerçekleri tersyüz etmeden, yalanı gerçeğin kılığına sokup topluma sunmadan egemenliklerini sürdüremezler. **Nasıl ki evrende her varlığın kendine has özellikleri varsa kapitalist düzenin efendilerinin fitratında da yalancılık vardır.** Olaylar, olgular, sözler egemenlerin bekası uğruna kılıktan kılığa, biçimden biçime sokulmasaydı bu düzen ayakta durabilir miydi? Emekçilerin gerçeğe kör olması sağlanmasaydı, patronlar sınıfı toplumun küçük bir azınlığını oluşturmasına rağmen, üretilen toplam zenginliğin büyük çoğunluğuna el koyabilir miydi? Geçmişin kralları, sultanları, firavunları gibi saltanat sürebilmeleri başka nasıl mümkün olabilirdi? İnsanlığı ileri götürecek tüm potansiyellerini tüketen kapitalizm artık sadece baskıyla ve yalanlarla ayakta kalabiliyor.

Temelinden çatısına kadar bir yalan imparatorluğudur kapitalizm. **Kapitalistler üretilen her şeye el koymalarının bir hak olduğunu öne sürerler. Oysa mal-mülk dediğimiz şey yani sermaye, emeğin bir ürünüdür.** Zenginliğin formülü ise emeğin sömürsü, yağması ve talanıdır. Bunlar gözlerden saklanır. Mesela iş kazaları kader, işsizlik becerik-

sizlik olarak benimsetilir bu çürümüş düzende. Ekonomik krizlerin faturası sırtımıza yıkılırken, sorumlusu kimi zaman “üç harfliler” olur, kimi zaman dış mihraklar... Kârlarını büyütme için savaşlar çıkarıp milyonlarca insanı hayatından koparan, yerinden yurdundan edip göçe zorlayanlar, toplumu savaşa, ölüme ve öldürmeye ikna etmek için özgürlük, demokrasi ve insan hakları söylemine başvururlar.

Egemenlerin iddia ettiğinin aksine kapitalizm altında üretim toplum için yapılmaz. Üretim araçlarının özel mülkiyetini elinde tutan sermaye sınıfı, her şeyin kâr için üretimini sağlar. Eğer kârlı değilse ekmek bile üretmez, öte yandan kârlı diye insanlığın ocağını söndüren bombalar üretmekten imtina etmez. Bu düzene adını veren kapital (sermaye), büyümeye programlanmıştır. Onun kalbi kâr, daha fazla kâr diye atar. Bu nedenle açlığın yenilmesi, bolluk, bereket olması mümkün değildir. İşsizliğin son bulması, herkesin üretmesi ve üretime katkı sunması bu düzende mümkün olamaz. Doğanın tahrip olmasının önüne geçilemez. **Sömürsüz, savaşız, yıkımsız bir kapitalizm olmadığı için yalansız bir kapitalizm de olamaz.**

Ama düzenin efendileri bu gerçeklerin görülmesini engellemek için daha çocukluktan itibaren insanların bilincini esir alır, kaba tabiriyle beyinlerini yıkarlar. Nâzım Usta'nın dediği gibi **severek dinlediğimiz şarkılardan okuduğumuz kitaplara, izlediğimiz filmlerden okulda öğrendiklerimize kadar her şey bizi bu düzenin ebedi olduğuna ikna etmek için kullanılır.** Onların zehirli propagandası yüzünden, insanın insanın kurdu olduğuna, zenginlik ve fakirliğin kader olduğuna, bu dünyanın böyle gelip böyle gideceğine inanırız. **Ama “yalanı yenebildiğimizde” gerçekler tüm açıklığıyla görünür olur ve işte bu “müthiş bir bahtiyarlıktır”!**

Bu düzen çürümüştür ve yıkılmak zorundadır. İşçi sınıfı örgütlenip ayağa kalktığında bu zulüm düzenini, yalan imparatorluğunu yerle bir edebilir. İnsanlığın bolluğa, barış ve kardeşliğe doyduğu bir dünya işçilerin mücadelesiyle kurulabilir. İnsanlığın geleceği işte böyle bir toplumdadır. Nâzım Hikmet'in dediği gibi, gidenin neden gitmekte olduğunu anlamak, dahası gitmesi için çabalamak, gelmesi bekleneni getirmeye çalışmak, yani **insanlığın esaret zincirlerinden kurtulduğu özgür bir dünya için yüreğinden, aklından, elinden geleni yapmak bir müthiş bahtiyarlıktır! ■**